

Čj. UOOU-06285/13-32

ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako odvolací orgán příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 odst. 5 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodl dne 24. ledna 2014 takto:

Rozklad účastníka řízení, společnosti Lužická nemocnice a poliklinika, a.s., se sídlem Jiráskova 1378/4, 408 01 Rumburk, IČ: 61538990, proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-06285/13-27 ze dne 27. listopadu 2013, **se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.**

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti se zabezpečením zdravotnické dokumentace bylo zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), které bylo účastníku řízení, Lužické nemocnici a poliklinice, a.s., se sídlem Jiráskova 1378/4, 408 01 Rumburk, IČ: 61538990 (dále jen „účastník řízení“), doručeno dne 1. srpna 2013. Podkladem pro zahájení řízení byl písemný materiál shromážděný v rámci kontroly provedené inspektorkou Úřadu PaedDr. Janou Rybínovou ve dnech 14. září 2012 až 1. března 2013, včetně rozhodnutí předsedy Úřadu o námitkách čj. INSP2-6545/12-24 ze dne 13. března 2013.

V návaznosti na kontrolní zjištění správní orgán prvního stupně vyzval účastníka řízení v oznámení o zahájení správního řízení k doložení počtu pacientů, jejichž zdravotnická dokumentace byla k 1. březnu 2013 uložena v příruční spisovně v 1. patře budovy na adrese U Nemocnice 1298/6, 406 01 Rumburk, ve spisovně (v suterénu) téže budovy, v centrální spisovně v budově na adrese Jiráskova 1378/4, 408 01 Rumburk a vedena v elektronické formě v nemocničním informačním systému (dále jen „NIS“).

V reakci na uvedenou výzvu účastník řízení v dopise ze dne 30. srpna 2013 uvedl, že neeviduje údaje, které po něm požaduje správní orgán prvního stupně, neboť mu tuto povinnost žádný zákon neukládá. Zákon č. 101/2000 Sb. dle účastníka řízení obsahuje jen obecné povinnosti při zabezpečení osobních údajů, kdy neexistuje žádný prováděcí předpis ani obecné standardy, které by stanovily konkrétní povinnosti vyplývající pro účastníka řízení. Účastník řízení dále uvedl, že není v jeho moci vykládat právní předpisy, že na základě jedné ztráty části zdravotnické dokumentace nemohl dospět k závěru, že nepřijal

nebo neprovedl dostatečná opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., odkázal se na plnění požadavků pro spisovnu dle ustanovení § 68 odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, i na kontrolu ze strany Státního okresního archivu Děčín, ze dne 2. března 2010.

Dále se účastník řízení vyjádřil k ustanovení § 13 zákona č. 101/2000 Sb., označil jej za obecné ustanovení, uvedl absenci jakýchkoliv konkrétních předpisů a nesouhlasil tak s výkladem Úřadu k dané problematice. Současně uvedl, že i společnost CompuGroup Medical Česká republika, s.r.o., která účastníku řízení poskytuje NIS, jej několikrát ujistila, že uvedený NIS splňuje veškeré zákonné požadavky, tedy i povinnosti dle ustanovení § 13 zákona č. 101/2000 Sb. Rovněž v tomto svém vyjádření uvedl, že kontrola Úřadu byla zahájena dne 7. listopadu 2012 v prostorách na adrese U Nemocnice 1298/6, a to bez přítomnosti člena statutárního orgánu účastníka řízení, čímž má za to, že veškeré důkazy získané v těchto jeho prostorách byly získány nezákonně a nemohou být použity v rámci správního řízení. Závěrem uvedl účastník řízení, že je přesvědčen, že vynaložil veškeré možné úsilí k tomu, aby zabránil porušení právních předpisů.

Na základě uvedeného vyjádření účastníka řízení správní orgán prvního stupně předvolal k podání svědecké výpovědi ..., vedoucího výpočetního střediska účastníka řízení, ..., zaměstnankyni účastníka řízení a ..., hlavní dokumentační sestru účastníka řízení. V návaznosti na provedené svědecké výpovědi se obrátil správní orgán prvního stupně na společnost CompuGroup Medical Česká republika, s.r.o. se žádostí o sdělení, zda uvedený NIS ke dni 1. března 2013 umožňoval pořizovat elektronické záznamy (tzv. logy). Z odpovědi dané společnosti vyplynulo, že systém umožňuje pořizovat logy, které identifikují osobu přistupující do systému a čas přístupu při změně údajů v jednotlivých záznamech, které jsou součástí zdravotnické dokumentace. Současně uvedená společnost upozornila, že existuje i možnost sledování nahlížení do dokumentace, a to prostřednictvím volitelného modulu MemoMXS, který ale účastník řízení nepoužívá.

Přípisem ze dne 14. října 2013 správní orgán prvního stupně sdělil účastníku řízení, že byly shromážděny dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí a současně účastníka řízení poučil o jeho právech dle správního řádu, včetně možnosti nahlédnutí do spisu.

Na základě spisového materiálu dospěl správní orgán prvního stupně k závěru, že účastník řízení tím, že jako správce osobních údajů svých pacientů uchováváním zdravotnické dokumentace z gynekologicko-porodnického a chirurgického oddělení v počtu nejméně 1.200 spisů v době od 1. listopadu 2011 nejméně do 1. března 2013 v nezabezpečené skříni v příruční spisovně, když tato skříň nebyla uzamykatelná, klíče do místnosti byly uloženy v neuzamykatelné skřínce ve vrátnici téže budovy a současně tato spisovna neměla dveře opatřené mříží, dále tím že přibližně od roku 2010 nejméně do 1. března 2013 byla tatáž dokumentace ve stejném rozsahu uchovávána v nedostatečně zabezpečené spisovně v suterénu stejné budovy, přičemž klíče od této spisovny byly uloženy v neuzamykatelné skřínce ve vrátnici budovy a současně tato spisovna neměla dveře opatřené mříží, ani nebyla chráněna elektronickým zabezpečovacím systémem, a dále tím, že v rozporu s povinností stanovenou v § 13 odst. 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. od roku 2003 nejméně do 1. března 2013 nepožíval prostřednictvím NIS elektronické záznamy, umožňující určit a ověřit, kdy, kým a z jakého důvodu bylo na osobní údaje ve zdravotnické dokumentaci vedené v elektronické podobě nahlíženo, porušil povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., čímž spáchal správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., za což mu rozhodnutím ze dne 27. listopadu 2013 uložil pokutu ve výši 120.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

Rozhodnutí bylo účastníku řízení doručeno dne 28. listopadu 2013 a ve stanovené lhůtě, dne 12. prosince 2013 podal účastník řízení rozklad z téhož dne, který byl Úřadu doručen následně dne 13. prosince 2013.

Úvodem rozkladu účastník řízení namítl, že bylo rozhodováno v rozporu s ustanovením § 51 odst. 1 správního řádu na základě nezákonně opatřených důkazů, že nebylo přihlédnuto ke skutečnosti, že účastník řízení dle § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. neodpovídá za předmětný správní delikt, neboť prokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení předmětné právní povinnosti zabránil. Rovněž tak nebylo dle účastníka řízení přihlédnuto k tomu, že dle § 46 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. odpovědnost účastníka řízení částečně zanikla. Dále účastník řízení uvedl, že Úřad v napadeném rozhodnutí k tíži účastníka řízení nezákonně užil rozšiřující výklad ustanovení § 13 zákona č. 101/2000 Sb.

Účastník řízení v rozkladu dále odkázal na splnění povinností dle obecných právních předpisů, včetně zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a na výsledek kontroly ze strany Státního okresního archivu Děčín.

Dále účastník řízení v rozkladu nesouhlasil se závěrem, že zdravotnická dokumentace byla nedostatečně zabezpečena a že neprovedl dostatečná opatření k tomuto zabezpečení. Podle účastníka řízení je absurdní, že podle stávající právní úpravy je povinen sám si vyhodnotit rizika při zabezpečení této ochrany za existence obecných vodítek uvedených v § 13 zákona č. 101/2000 Sb.

V rozkladu se účastník řízení dále odvolal na skutečnost, že kontrola ze strany Úřadu byla v rozporu se stanoveným místem a termínem ústního jednání zahájena na jiné adrese a v jiném čase, bez přítomnosti zástupce účastníka řízení. Považuje proto dokumenty získané při tomto jednání za nezákonné, které tak neměly být použity v rámci tohoto správního řízení.

Závěrem rozkladu se účastník řízení vyjádřil k porušení povinnosti dle § 13 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., tj. k povinnosti pořizovat prostřednictvím NIS elektronické záznamy, které by umožnily určit a ověřit, kdy, kým a z jakého důvodu bylo na osobní údaje ve zdravotnické dokumentaci vedené v elektronické podobě nahlíženo, když uvedl, že tvrzení, že tyto záznamy nepořizoval, je nepravdivé. Odvolal se především na opakované prohlášení společnosti CompuGroup Medical Česká republika s.r. o., dle kterých uvedený NIS splňuje veškeré zákonné požadavky, tedy i povinnosti dle § 13 zákona č. 101/2000 Sb.

Účastník řízení je tak přesvědčen, že vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možno požadovat, aby k předmětnému porušení právních povinností zabránil, že by neměl být za předmětný správní delikt odpovědný, neboť svěřil zajištění problematiky vedené zdravotnické dokumentace v elektronické podobě na základě smluvního vztahu odborné společnosti. Účastník řízení proto navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a řízení zastaveno.

Odvolací orgán přezkoumal rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání, a dospěl k následujícím závěrům.

K argumentaci účastníka řízení ohledně údajně nezákonně získaných dokladů v rámci kontroly Úřadu odvolací orgán odkazuje na bod 2 zápisu z ústního jednání ze dne 7. listopadu 2012, z něhož vyplývá, že při tomto jednání zástupce účastníka řízení (tehdy kontrolovaného), místopředseda představenstva, uvedl, že je oprávněn jednat za kontrolovaného a omluvil neúčast ředitele účastníka řízení. Jednání probíhalo tedy za účasti zástupce účastníka řízení (tehdy kontrolovaného), uvedené doklady byly předány právě v rámci tohoto jednání a staly se tak řádnou součástí kontrolního spisu. Správní orgán prvního stupně v rámci správního řízení však vycházel nejen ze závěrů kontrolního šetření, ale především z vlastního dokazování, z výpovědí svědků, sdělení účastníka řízení a ze sdělení jeho smluvního partnera zabezpečujícího NIS.

V rámci napadeného rozhodnutí se již správní orgán prvního stupně zabýval otázkou možného uplatnění ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., avšak na základě zjištěných skutečností dospěl k závěru, že nelze toto ustanovení na daný případ aplikovat. Jak vyplynulo z konkrétních zjištění a z výpovědí svědků, byla zdravotnická dokumentace uložena v neuzamykatelné skříňce v místnosti, kde se, sice za přítomnosti zdravotní sestry, pohybovaly i další osoby – pacientky. Nelze tak akceptovat názor účastníka řízení, že byla zdravotnická dokumentace řádně zabezpečena, a to ani při přihlédnutí k tomu, že účastník řízení namítl, že tato příruční spisovna splňovala povinnosti dle veškerých obecně právních předpisů o vedení spisovny a byla zabezpečena mříží. Mříž však byla instalována až na základě výsledků kontroly, do té doby tak nebyla zdravotnická dokumentace řádně zabezpečena. Odvolací orgán zde rovněž dovodil, že nelze akceptovat argumentaci plnění povinností vedení spisovny na základě obecně právních předpisů, neboť v daném případě se jedná o zdravotnickou dokumentaci, která obsahuje údaje o zdravotním stavu subjektů údajů, tedy údaje citlivé, které podléhají vyšší právní ochraně dle zákona č. 101/2000 Sb. Nelze tedy přihlídnout ani k namítanému výsledku kontroly ze strany Státního okresního archivu v Děčíně, neboť jeho kontrola se nezabývala, ani nemohla, otázkou zabezpečení osobních údajů. V případě zdravotnické dokumentace je nutné věnovat zabezpečení jejího obsahu větší pozornost, neboť porušení ochrany a neoprávněný přístup k citlivým údajům je nutné považovat za velmi citelný zásah do soukromého a osobního života subjektů údajů. Ochrana osobních údajů je upravena zvláštním předpisem, kterým je zákon č. 101/2000 Sb., který správci osobních údajů ukládá povinnosti při zpracování těchto údajů. Navíc, jak je již konstatováno výše, se jedná v případě zdravotnické dokumentace o údaje citlivé, pro jejichž zabezpečení je v uvedeném zákoně vyžadována vyšší pozornost. Tak tomu však v daném případě nebylo a odvolací orgán proto souhlasí se závěrem správního orgánu prvního stupně, že ze strany účastníka řízení nebylo vynaloženo veškeré možné úsilí k zabezpečení ochrany osobních údajů. Nelze proto přijmout názor účastníka řízení, že není dle ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. za uvedený správní delikt odpovědný.

Rovněž tak nelze přijmout názor účastníka řízení, že jeho odpovědnost za uvedený správní delikt částečně zanikla. K porušení ze strany účastníka řízení docházelo až do doby ukončení kontroly a teprve na základě jejího výsledku byla ze strany účastníka řízení přijata některá opatření ke zvýšení ochrany osobních údajů. V případě všech jednání účastníka řízení, které jsou správním deliktem dle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., se dle odvolacího orgánu jedná o tzv. trvajících správních deliktů. Jak vyplynulo ze spisového materiálu, porušení ze strany účastníka řízení bylo Úřadem zjištěno na základě kontroly uzavřené kontrolním protokolem ze dne 13. března 2013 a správní řízení bylo zahájeno oznámením ze dne 31. července 2013. Správní řízení tak bylo zahájeno ve lhůtě stanovené v ustanovení § 46 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. a k zániku odpovědnosti nedošlo.

Odvolací orgán dále v reakci na argumenty účastníka řízení, ohledně obecnosti ustanovení § 13 zákona č. 101/2000 Sb. a rozšířeného výkladu tohoto ustanovení Úřadem, uvádí, že jak již v napadeném rozhodnutí konstatoval správní orgán prvního stupně, je vždy na správci osobních údajů, aby vyhodnotil případná rizika a přijal taková opatření, aby zabránil možnému porušení tohoto zákona. Uvedená opatření však vždy musí odpovídat danému způsobu zpracování. Vzhledem k různým způsobům zpracování není možné, aby zákon č. 101/2000 Sb. obsahoval veškerá možná opatření k zabezpečení ochrany osobních údajů. Odvolací orgán rovněž odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 3 As 21/2005-105 ze dne 10. května 2006, v němž soud uvádí, že § 13 zákona č. 101/2000 Sb. sice způsob a prostředky zabezpečení osobních údajů ponechává na vlastní úvaze správce a za nesplnění této povinnosti hrozí poměrně vysokými sankcemi. Současně také odkazuje na publikaci PhDr. Matoušové „Osobní údaje a jejich ochrana. Povinnosti správce při zpracování“, vydanou ASPI Publishing 2003. V této publikaci autorka uvádí, že ke každé technologii zpracování osobních údajů existuje soubor bezpečnostních opatření považovaných za standard. Obecně jsou využitelné mezinárodní technické normy, z nichž řada byla vydána jako české technické normy. Soud dále uvedl, že obecná formulace § 13 zákona č. 101/2000 Sb. předpokládá přijetí naprosto konkrétních opatření organizačních

a technických, kdy „standard“ by měl představovat jakési minimum. Odvolací orgán tak konstatuje, že ačkoliv účastník řízení přijal některá opatření k zabezpečení ochrany osobních údajů, nelze tato přijatá opatření považovat za standardní zabezpečení těchto údajů, když navíc byla některá z opatření přijata až na základě výsledků kontroly ze strany Úřadu, tím méně za vynaložení veškerého možného úsilí k zabezpečení ochrany osobních údajů.

Správní řízení dále prokázalo, že nelze akceptovat ani tvrzení účastníka řízení, že uzavřením smlouvy se svým partnerem, společností CompuGroup Medical Česká republika s.r.o., byla splněna povinnost provádět „logy“ dle ustanovení § 13 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb. ani názor účastníka řízení, že by neměla být za předmětný správní delikt odpovědný, neboť zajištění řešení problematiky vedení zdravotnické dokumentace v elektronické podobě svěřila na základě smluvního vztahu odborné společnosti s garancí konformity řešení s právním řádem České republiky. Uvedená společnost, která zajišťuje účastníku řízení NIS, sice logování prováděla, ale jen částečně. Jak potvrdila správnímu orgánu prvního stupně, nemá účastník řízení zaplacenou a nevyužíval tak možnost sledování (logování) nahlížení do zdravotnické dokumentace. Nebyla tak beze zbytku naplněna povinnost dle výše uvedeného ustanovení zákona č. 101/2000 Sb.

Účastníku řízení tak bylo správním orgánem prvního stupně prokázáno porušení povinnosti dle § 13 odst. 1 uvedeného zákona, podle kterého měl povinnost zabezpečit ochranu osobních údajů. Porušení ze strany účastníka řízení spočívalo v tom, že nepřijal adekvátní konkrétní opatření k zabezpečení ochrany osobních údajů, zde navíc citlivých údajů, které jsou obsahem zdravotnické dokumentace. Rovněž v případě vedení zdravotnické dokumentace v elektronické podobě nezabezpečil účastník řízení dostatečně ochranu osobních údajů, když se pouze spoléhal na uzavřenou smlouvu se společností, která zabezpečovala NIS, aniž by se přesvědčil o tom, zda uvedený systém zcela a beze zbytku zajišťuje požadovanou ochranu dle stanovené právní úpravy, tj. zákona č. 101/2000 Sb.

Odvolací orgán závěrem konstatuje, že správní orgán prvního stupně zjištěný skutkový stav správně vyhodnotil jako porušení povinnosti stanovené v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. a své závěry řádně odůvodnil. Z obsahu rozkladu nevyplývaly žádné nové skutečnosti, které by vedly ke změně napadeného rozhodnutí.

Výši uložené sankce správní orgán prvního stupně dostatečně odůvodnil, když přihlédl jak k přitěžujícím, tak i k polehčujícím okolnostem. Odvolací orgán neshledal s ohledem na obsah rozkladu důvod pro změnu výše sankce.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl odvolací orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 24. ledna 2014

otisk úředního razítka

RNDr. Igor Němec, v. r.
předseda

Za správnost vyhotovení:
Martina Junková